

SEKTOR ZA INFORMISANJE I DOKUMENTACIJU (SID)

**INFORMACIJA O SAOBRAĆAJNIM/PROMETNIM
NEZGODAMA, NJIHOVIM UZROCIMA I POSLJEDICAMA
U BOSNI I HERCEGOVINI U 2017. GODINI**

April/Travanj 2018. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ	1
UVOD	2
STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA U BiH	
SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH.....	2
POSLJEDICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA	5
UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA	9
ZAKLJUČAK	9

1. UVOD

Sektor za informisanje/informiranje i dokumentaciju Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (SID BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti.

Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka.

No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u Bosni i Hercegovini.

Podaci o saobraćajnim/prometnim nezgodama, uzrocima i posljedicama prikupljeni su od nadležnih MUP-ova (FUP, kantonalna/županijska MUP, MUP RS i MUP Brčko Distrikta).

STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA

SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH

U skladu sa prikupljenim statističkim podacima od nadležnih institucija (FMUP, MUP RS, MUP Brčko Distrikta, MUP kantona), na bosanskohercegovačkim putevima/cestama u protekloj 2017. godini dogodilo se ukupno **37.628** saobraćajnih/prometnih nezgoda od kojih je zabilježeno **7.135** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim i povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama, te **30.493** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa materijalnom štetom.

U saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **298** lica/osoba, dok je **10.229** lica/osoba zadobilo teže ili lakše tjelesne povrede/ozljede. U tabeli 1. dat je detaljan prikaz ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH i Distriktu Brčko za period 2014.-2017.godina.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA(SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/OSOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
FEDERACIJA BIH	27.210	28.960	29.477	27.689	4.834	5.084	5.150	4.731	23.011	23.876	24.227	22.958
REPUBLIKA SRPSKA	8.581	9.295	9.783	9.637	2.162	2.396	2.439	2.244	6.419	6.899	7.344	7.393
BRČKO DISTRIKT	434	404	283	302	110	147	127	160	324	257	156	142
UKUPNO	36.225	38.659	39.543	37.628	7.106	7.627	7.716	7.135	29.754	31.032	31.827	30.493

Tabela 1. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda za period 2014.- 2017. godina

Tokom protekle 2017.godine registrovano/registirano je **1.915** nezgoda manje u odnosu na 2016. godinu, što izraženo u postocima/procentima prikazuje **smanjenje ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za 4,84 %**. Broj saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima je takođe smanjen i to za **581** saobraćajnu nezgodu ili **7,53 %**. Kada su u pitanju saobraćajne/prometne nezgode sa materijalnom štetom iz gore navedene tabele zaključujemo da je u protekloj godini registrovano/registirano **1.334** nezgode manje u odnosu na 2016.godinu ili procentualno to iznosi **4,19 %**.

Iz naprijed navedenih činjenica, zaključujemo da je trend povećanja ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda započeo 2013. godine zaustavljen tokom 2017. godine. Prema navedenim podacima možemo zaključiti da se na području BiH dnevno tokom 2017. godine događalo u prosjeku oko **103** saobraćajnih/prometnih nezgoda, od toga oko **20** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama.

U sljedećoj tabeli dat je detaljan prikaz saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u Federaciji BiH.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA (SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/O SOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Kanton Sarajevo	10.974	11.475	11.367	10.438	900	900	901	786	10.074	10.577	10.466	9.652
SBK	3.094	3.311	3.374	3.260	422	464	419	447	2.672	2.847	2.955	2.813
BPK	81	63	59	40	26	29	30	18	55	34	29	22
Posavski kanton	247	265	238	248	69	83	70	78	178	182	168	170
ZHK	740	668	733	665	302	289	302	273	438	379	431	392
HNK	1.995	2.127	2.325	2.016	601	613	681	552	1.394	2.127	1.644	1.464
USK	2.247	3.027	3.188	3.021	635	609	617	573	2.247	2.418	2.571	2.448
Tuzlanski kanton	2.720	2.739	2.890	2.984	900	1.233	1.267	1.266	1.569	1.506	1.623	1.718
ZDK	4.411	4.580	4.495	4.251	610	734	722	621	3.801	3.846	3.773	3.630
Kanton 10	701	723	708	766	118	130	141	117	583	593	567	649
FEDERACIJA BiH	27.210	28.960	29.377	27.689	4.834	5.084	5.150	4.731	23.011	23.876	24.227	22.958

Tabela 2. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda u FBiH po kantonima

Iz predhodne tabele možemo vidjeti da se najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na području Federacije BiH u 2017. godini dogodio na području **Kantona Sarajevo**, sa procentualnim učešćem od oko **37,37 %**, zatim slijede **Zeničko-dobojski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **15,35 %**, **Srednjobosanski kanton** sa procentualnim učešćem od **11,77 %**, **Unsko-sanski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **10,91 %**, , itd.

Ukoliko posmatramo kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda pojedinačno po kantonima u Federaciji BiH, posebno zabrinjava stanje u Tuzlanskom kantonu gdje broj saobraćajnih/prometnih nezgoda u posmatranom periodu konstantno raste, dok je u Posavskom kantonu i Kantonu 10 došlo do manjeg povećanja ukupnog broja nezgoda tokom protekle godine, a u ostalim kantonima primjetno je smanjenje broja saobraćajnih nezgoda.

POSLJEDICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

U protekloj 2017. godini, u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **298** lica/osoba, **1.608** lica/osoba je teže povrijeđeno/ozlijeđeno, dok je **8.621** lica/osoba pretrpjelo lakše tjelesne povrede/ozljede.

Smanjenje ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH u protekloj 2017. godini dovelo je do značajnog smanjenja broja teže povrijeđenih/ozlijeđenih za **191** lice/osobe, odnosno za **10,6 %**, kao i broja lakše povrijeđenih/ozlijeđenih za **768** lica/osoba, odnosno za **8,19 %**, dok se broj poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama na bosanskohercegovačkim cestama smanjio za **23** lica/osobe, odnosno za **7,17%**. Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama dat je u sljedećoj tabeli:

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
FEDERACIJA BIH	28.960	29.477	27.689	185	185	172	1.043	1.077	930	6.368	6.409	5.880
REPUBLIKA SRPSKA	9.295	9.783	9.637	150	130	115	599	703	646	1.662	2.878	2.540
DISTRIKT BRČKO	404	283	302	6	6	11	36	29	32	156	92	201
UKUPNO	38.659	39.543	37.628	341	321	298	1.678	1.809	1.608	8.186	9.379	8.621

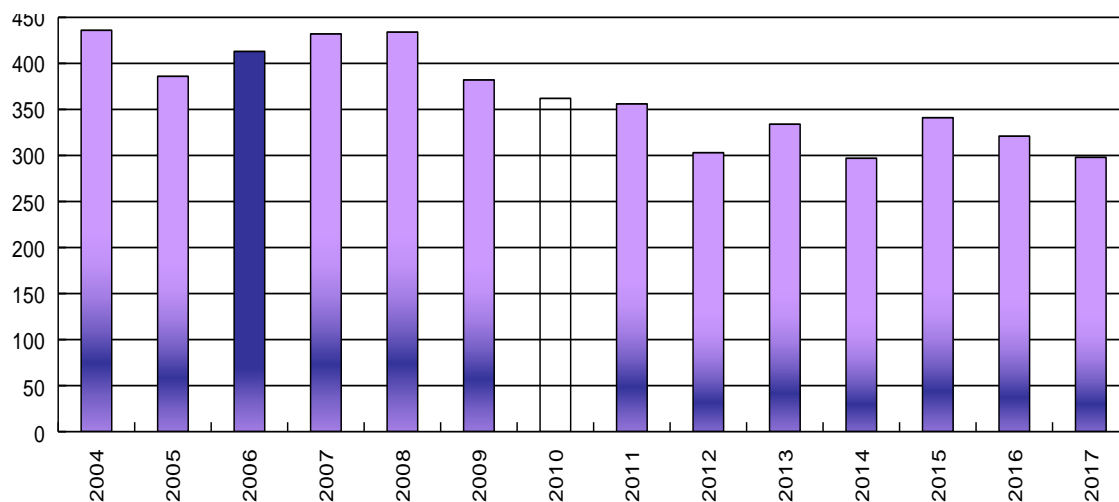
Tabela 3. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda

U saobraćajnim/prometnim nezgodama na putevima/cestama širom BiH u toku protekle godine u prosjeku je svaki dan zabilježeno više od **103** saobraćajnih/prometnih nezgoda u kojima je teže povrijeđeno/ozlijeđeno nešto više od **4** lica/osoba, lakše više od **23** lica/osobe, dok je skoro svaki dan smrtno stradalo **1** lice/osoba. Prosječna smrtnost u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH iznosi nešto manje od **8** poginulih na **1000** saobraćajnih/prometnih nezgoda.

Posmatrano sa aspekta ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda po entitetima/distriktu, primjetno je da je smrtnost veća u Republici Srpskoj i ona iznosi više od **11** poginulih na **1000** saobraćajnih/prometnih nezgoda, u Federaciji BiH nešto više od **6** poginulih na **1000** saobraćajnih/prometnih

nezgoda, dok u Distriktu Brčko iznosi nešto više od 36 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda.

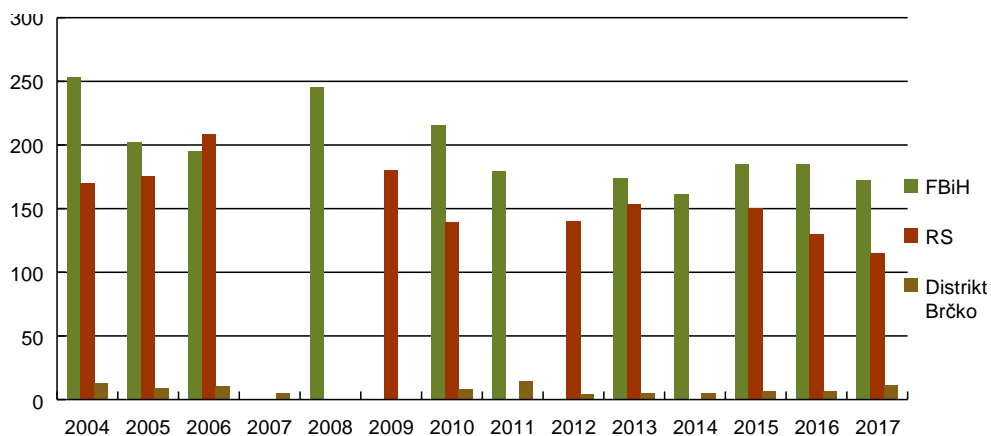
Na sljedećem dijagramu prikazano je kretanje ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama za period 2003-2017.godina:

Dijagram 1. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH u periodu 2003 - 2017. godina.

Tokom protekle 2017. godine u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Federaciji BiH poginulo je **172** lica/osoba, što je za **13** lica/osoba manje, odnosno za **7,0%** u odnosu na 2016. godinu i predstavlja **57,7%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH. U Distriktu Brčko tokom protekle godine poginulo je **11** lica/osoba, dok se broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Republici Srpskoj smanjio na **115** poginulih, što u odnosu na 2016.godinu predstavlja smanjenje za **15** poginulih lica/osoba, odnosno **11,54%**, i predstavlja **38,6%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH.

Na sljedećem dijagramu dat je prikaz broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu za period 2003-2017.godina:

Dijagram 2. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima u periodu 2003 - 2017. godina.

Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama po kantonima u Federaciji BiH dat je u sljedećoj tabeli:

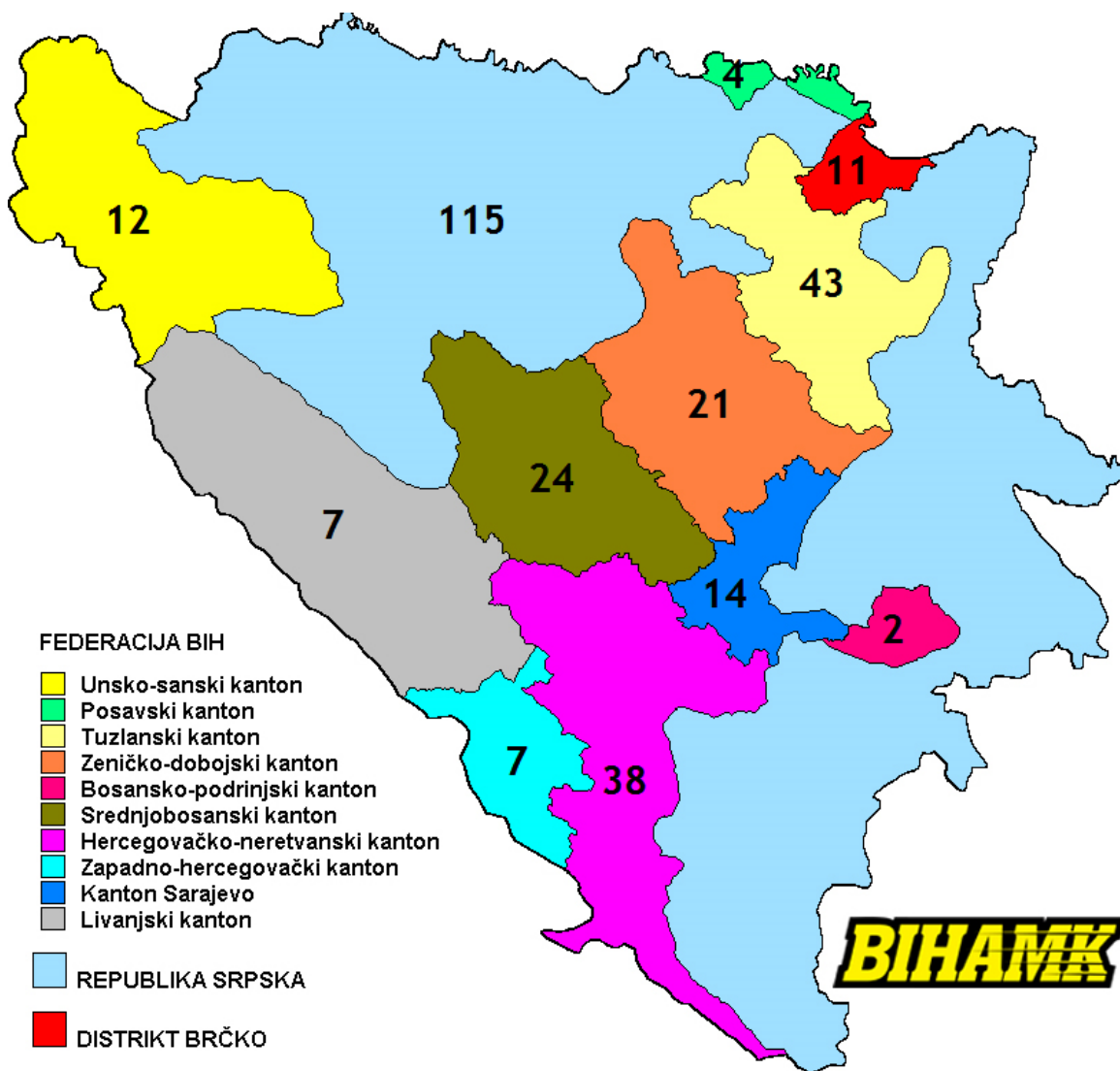
PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. OSOBA/ LICA		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Kanton Sarajevo	11.475	11.367	10.438	15	21	14	176	199	141	1.030	1.020	894
SBK	3.311	3.374	3.260	22	13	24	135	110	116	522	482	525
BPK	63	59	40	2	1	2	10	4	6	29	29	26
Posavski kanton	265	238	248	4	2	4	23	24	24	85	71	82
ZHK	668	733	665	9	16	7	39	37	22	422	453	394
HNK	2.127	2.325	2.016	35	22	38	130	136	131	942	894	683
USK	3.027	3.188	3.021	22	24	12	120	145	114	746	774	707
Tuzlanski kanton	2.739	2.890	2.984	37	36	43	204	189	205	1.645	1.729	1.749
ZDK	4.580	4.495	4.251	27	38	21	177	187	135	806	796	697
Kanton 10	723	708	766	12	12	7	29	46	36	141	161	123
FEDERACIJA BiH	28.960	29.377	27.689	185	185	172	1.043	1.077	930	6.368	6.409	5.880

Tabela 4. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u FBiH za period 2015 - 2017.

Ukoliko posmatramo naprijed navedene podatke uočićemo da je u Srednjobosanskom, Hercegovačko-neretvanskom, Bosansko-podrinjskom i Tuzlanskom kantonu došlo do povećanja broja stradalih u saobraćajnim/prometnim nezgodama, dok je u ostalim kantonima primjetno smanjenje broja stradalih u saobraćajnim nezgodama.

Na slici 2. prikazan je broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH.

Slika 2. Broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima, distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH

UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

Veliki broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na našim putevima/cestama, između ostalog, rezultat je nepoštivanja saobraćajnih/prometnih pravila i propisa, kao i niskog nivoa saobraćajne/prometne kulture većeg broja učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

Nepropisna brzina i brzina neprilagođena uslovima/uvjetima na putevima/cestama su jedan od najčešćih uzročnika izazivanja saobraćajnih/prometnih nezgoda (oko 32,7%), slijede nezgode koje su rezultat radnji vozilom u saobraćaju/prometu, zatim saobraćajne/prometne nezgode nastale pod uticajem alkohola i drugih opojnih sredstava, te ostali uzroci koji podrazumijevaju nepoštivanje saobraćajne/prometne signalizacije, nepovoljne uslove/uvjete na putu/cesti itd. Među pogreškama vozača u gradskim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa treba izdvojiti i vožnju na nedovoljnoj udaljenosti - odstojanju između vozila.

Najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda zabilježen je na ulicama u naselju (42,1%), a zatim na magistralnim putevima/cestama (22,4%), onda slijede lokalni (9,0%), pa regionalni putevi/ceste (7,1%), itd.

ZAKLJUČAK

Posmatrajući i upoređujući podatke u proteklih 15 godina (2003 - 2016. godina) o broju saobraćajnih/prometnih nezgoda i njihovim posljedicama, može se zaključiti da je trend izrazito negativnog rasta broja saobraćajnih/prometnih nezgoda i nastradalih lica/osoba, koji je u 2008. godini zaustavljen i tokom naredne četiri godine prerastao u trend smanjenja broja saobraćajnih/prometnih nezgoda, zatim nastavljen tokom naredne četiri godine, tokom protekle godine je ponovno zaustavljen.

Do takvog zaključka dolazimo prateći kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u posljednje četiri godine kada bilježimo rast ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za **841** odnosno za **2,41%** saobraćajnih/prometnih nezgoda u 2013. godini, za **500** saobraćajnih/prometnih nezgoda ili **1,40%** u 2014 godini, za **2.434** saobraćajne/prometne nezgode odnosno **6,72%** u 2015. godini, za **884** nezgode u 2016. godini, odnosno za **2,29 %**, dok je u 2017. godini došlo do značajnog smanjenja za **1.334** saobraćajne/prometne nezgode, odnosno za **4,19%**.

Ono što je najzačajnije da je sa smanjenjem broja saobraćajnih/prometnih nezgoda došlo i do smanjenja posljedica saobraćajnih nezgoda, pa je tako broj poginulih lica/osoba tokom 2017. godine manji za **23** lica/osoba odnosno za **7,17 %** lica/osoba u odnosu na 2016.godinu, dok je broj teže povrijeđenih/ozlijeđenih smanjen za **191** lica/osobe, odnosno za **10,6 %**, kao i

broja lakše povrijeđenih/ozlijeđenih za **768** lica/osoba, odnosno za **8,19 %**.
Sagledavajući naprijed navedeno s posebnim osvrtom na činjenice da iako je tokom protekle godine smanjen broj saobraćajnih/prometnih nezgoda, kao i broj poginulih i povrijeđenih u nezgodama, ipak se može zaključiti da je stanje drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u našoj zemlji i dalje nezadovoljavajuće.